

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. XXXIX. Quantum conferat nos ad humilitatem dare, vt ea
suppleamus, quod in virtute & perfectione deest, & cur Deus nos castiget
& humiliet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

& misericordiarum oleum recipiendum, valde pleni nostri ipsorum sumus, & multum mediis nostris confidimus. Humilitas & sui cognitio hominem à se ipso liberat & expedit, facitque ut sibi non fidat, & humana omnia media reiiciat, nihilque sibi attribuat sed totum Deo, & huiusmodi pleno cornu & manu gratias confert. *Humiliare Deo, & expecta manus eius.*

Ecc. 33. 9.

CAPVT XXXIX.

Quantum conferat nos ad humilitatem dare, ut ea suppleamus, quod in virtute & perfectione deest, & cur Deus non nos castiget & humiliet.

*Ber. serm. de
diuersis serm.
26.*

*Humilitas
supplet omnes
defectus.
Iob. 9. 3.*

SANCTVS BERNARDUS ait: *Stultus est, qui confidit, nisi in sola humilitate, quia apud Deum, fratres, ius habere non possumus, quoniam in multis offendimus omnes: ideoque ius nullum habemus, nisi ut castigemur.* Si homo cum Deo intrare voluerit in iudicium dicit Iob: *non poterit ei unum respondere pro mille, Quid ergo restat, nisi ad humilitatis remedia tota mente confugere, & quicquid in aliis minus habemus, de ea supplere.* Et eo quod remedium hoc magni ponderis sit sapius à Sancto repetitur his & similibus verbis: *Quicquid vero minus est feruoris, humili-*

*Bern. serm. de
nat. Ion. Bap.
& de interio-
ri domo c. 37.
S. Dorothei, de
humilit.*

tas suppleat pura confessionis. Quicquid deest bonæ conscientiæ, verecundia & quicquid feruoris & perfectionis, confusione supple. Et Sanctus Dorotheus inquit Abbatem Ioannem hoc multum commendasse & dixisse: *Humiliorum nos paulisper, ut salutem animam nostram consequamur, & si propter imbecillitatem laborare non possumus, humiliare saltem nos ipsos studeamus.* Fratres mei, dum post multa commissa peccata, te inhabilem defectu sanitatis, ad multa penitentiæ genera peragenda, sentis recta & plana humilitatis via incedere, aliud enim aptum medium non inue-

nies ad salutem tuam. Si tibi videre in orationem te non posse intrare, in tu confusionem intra & si videre tibi talentum ad magna non habere, humilitatem serua, & ea omnium defectu supplebis.

Consideremus hic, quam parum requiratur, & quod paucis Deus contentus sit. Petit nostræ vilitati nos conformemus, utque nos noscamus & humiliemus. Si Deus magna ieiunia, austeras penitentiis, altas contemplationes exigeret, posset se aliqui excusare, dicentes se ad vnam vires non habere, nec ad aliud talentum & habilitatem. Sed num humiliare nos non possumus? hic nulla valet ratio nec excusatio. Non licet tibi dicere, te robur & vires ut te humilies, vel ad id talentum vel habilitatem non habes. *Nihil facilius est volenti, quam humiliare semetipsum: dicit Sanctus Bernardus.* Hoc omnes possumus, & satis meretur ad hoc intra nos habemus. *Humiliatus tuus in medio tui.* Confugiamus ergo ad humilitatem, & confusione suppleamus quod nobis deest perfectionis, hacque ratione Dei præcordia ad misericordiam & veniam hæctemus. Licet pauper sis, esto humilis, hocque modo Deum mouebis & ei satisfacies de tribus, quæ Deo excelsa sunt, ponit Sapiens pro primo. *Pauperem superbum, qui & homines offendit.*

Præterea humiliemus nos, ne nos humiliet Deus, quod sapius facere solet. *Qui se exaltat, humiliabitur.* Si ergo non vis, te humiliet Deus, humilia te ipsum. Quod sane consideratione dignum punctum, quodque iustum examen meretur. Sanctus Gregorius ait: *Plerumque omnipotens Dominus rectorum mentes quous maior ex parte perficit, imperfectas tamen in aliquibus esse permittit, ut videlicet in minoribus virtutibus rutilent, imperfecti in medio tabescant, & de magnis se non extollant, dum adhuc contra minima innitentes laberentur.* Denique cum extrema vincere non valeant, de precipuis actibus superbire non audeant. Noli, quantum Deus humili-

litatem amet, quantoque odio prosequatur superbiam & præsumptionem? tam odit, ut permittat, ut in peccata venialia & paruos defectus labamur, ut hic nos doceat, quandoquidem nobis à paruis peccatis & tentationibus cauere non possumus, & quotidie nos labi cernamus in parua & facilia superatu, nobis certo persuadeamus, vires nobis non suppetere ad maiora superanda, & ideo in magnis non superbiamus, nec quid nobis adscribamus, sed semper simus in timore & humilitate, à Deo gratiam & auxilium postulantes. Idem Sanctus Bernardus docet, estque communis sanctorum doctrina Sanctus Augustinus in illa Sancti Ioannis verba: *Et sine ipso factum est nihil*, & S. Hieronymus in illa Ioel: *Et reddam vobis annos, quos comedit locusta, bruchus, & rubigo & eruca*, Deum, ut hominem humiliaret, & eius superbiam contunderet, viles, & paruos vermes & hæc animalcula creasse, quæ nobis tam molesta sunt. Et poterat Deus, ut superbium Pharaonis populum subiugaret, immittere vrsos, leones & serpentes; sed eorum superbiam vilissimis animalculis, ut muscis, calicibus & ranis, ut eos humiliaret, domare voluit. Ut ergo humiliemur & confundamur, permittit Deus, ut nos impugnent prauæ tentationes, & muscæ, & reculæ, quæ nihil omnino ponderis habere videntur. Si attente consideremus & subsistamus in eo, quod nos turbat & inquietos reddit; re ipsa reperiemus illa huiusmodi esse, ut bene excussa nihil momenti & substantiæ habeant: nescio quod verbum mihi dictum sit, & quamobrem sic mihi sit dictum, vel cur videantur nihilime fecisse. Ex musca per aera volante, solet aliquando quis turrem venti extruere, & vnum alteri addendo, sese inquietum reddere. Quid futurum censes, si Deus tigrim leonemue emitteret, dum tam te turbat musca, quid fieret, si grauis aliqua ingrueret tentatio? Tali modo ex his eruenda maioris humilitatis & confusions materia. Sique hanc eruis, ait Diuus Bernardus: *Pia dispensatione nobiscum*

agitur, ut non penitus auferantur, multum enim ad conseruandam humilitatem conferunt.

Sed si minuta hæc non sufficiunt, sciendum Deum vterius progressurum quod carissime emes, quod solitus est facere. Tanto odio superbiam & præsumptionem prosequitur, & tam humilitatem diligit, ut sancti dicant Deum *iusto & secreto suo iudicio*, permittere, ut quis in mortale peccatum labatur, ut se humiliet, & quamuis in non quodcunque, sed in carnalia peccata, quæ sunt omnium turpissima & in honestissima, quo sic se plus humiliet Deus (aiunt) manifesta luxuria occultam punit superbiã: ad quod probandum allegant id quod Sanctus Paulus de superbis ait philosophis, quod Deus propter superbiam tradidit in cordis sui desideria: *In immunditiam, ut contumeliis afficiant corpora sua in semetipsis, in passiones ignominia*. Lapsi sunt in inhonesta, turpissima & nefanda crimina, permittente Deo, ut sic humilientur & confundantur, videntes se bestias, ut Nabuchodonosor, factos animo, conuersatione & commercio cum bestiis. *Quis non timebit te o Rex gentium? Quis non tantam pœnam horrebit: nulla enim, inferno excepto, maior. Imo & inferni peius est peccatum. Quis nouit potestatem ira tua, & pra timore tuo iram tuam dinumerare?*

Aduertunt sancti duplici Deum ad nos misericordiæ genere vti, magno videlicet & paruo. Misericordia parua est, dum in parua miseria succurrit, cuiusmodi est temporalis, quæ solum corporis est: magna vero misericordia dicitur, dum magna in miseria, quæ in spiritualibus accidit, auxilio nobis est. Ideoq; Dauid, dum hac in miseria se videret à Deo desertum ob adulterium & homicidium commissum, magna voce exclamat & magnam à Deo misericordiam efflagitat, dū ait: *Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam*. Dicunt quoque in Deo magnam ut paruam iram esse; paruam eam vocant, dum hic temporali punit aduersitate, bonorum & sanitatis amissio-

Greg. l. 26. mor. cap. 13. Isido. de summo bono l. 2. c. 39. ad Rom. I. 24.

Jerem. 10. 7.

Psal. 89. 11.

Psal. 50. 3. Ira Dei duplex.

ne, & similibus quæ solum corporis sunt: iram vero magnam, dum pœna, etiam vsque ad animæ interiora penetrat, secundum illud Ieremiæ: *Ecce peruenit gladius vsque ad animam*, & illud, quod Deus per prophetam Zachariam dicit: *Ira magna ego irascor super gentes opulentas*: Dum aliquem deserit Deus & permittit labi in lethalia peccata in aliorum peccatorum pœnam; hæc magna Dei ira est, hæc furoris diuini, non patris, sed iusti & seueri Iudicis vulnera. De quibus illud Ieremiæ intelligi potest: *Plaga inimici percussit te, castigatione crudeli*. Ideoque ait Sapiens: *Fovea profunda os aliena, cui iratus est Dominus, incidet in eam*.

Superbia deformitas.

Denique tantum malum est superbia tamque Deo exosum, vt sancti dicant, subinde superbo bonum & vtile esse, vt Deus hac cum pœna afficiat, vt tali modo à superbia, quam habet, sanetur. Ideoque ait Sanctus Augustinus: *Audeo dicere superbis esse vtile cadere in aliquid, quod apertum manifestumque peccatum, unde sibi displiceant, qui tam sibi placendo ceciderunt*, quamuis non senserant secundum illud Sapientis: *Contritionem precedit superbia, & ante ruinam exaltatur spiritus*. Idem asserunt Gregorius & Basilus. Querit Sanctus Gregorius occasione peccati David, cur Deus, quos elegit & ad vitam æternam prædestinauit, & suis variis donis cumulauit, aliquando in peccata & aliquando carnalia & turpia labi permittat? Respondet causam esse, quod qui præclara sunt dona adepti, in superbiam cadant, quæ aliquando ita visceribus implexa est, vt ipsi etiam non aduertant, quodque ipsi sibi grati & fidentes, tales & se Deo esse existiment. Vt Sancto Apostolo Petro contigit, qui verba illa, quæ proferebat, superbiam non olere putabat. Quamuis omnes scandalizentur, ego non scandalizabor, sed potius magnam animi fortitudinem & magnum in Magistrum suum amorē. Ad huiusmodi ergo tam secretas & simulata, superbias in quas quis lapsus est & non cognoscit, sanandas; per-

mittit Deus, vt talis in exteriora & manifesta peccata turpia & inhonesta labatur, hæc enim cognitio faciliora, & manifestiora, hincque intelligit aliud illud occultum superbiæ malum, quod ante non aduertebat, & curare non satagebat, & se perdidisset, & manifeste illo lapsu agnoscit, & coram Deo humiliatus pro vno & altero pœnitentia satisfacit, & vtrique malo medetur. Vt videre est in Sancto Petro, qui per exteriorē & manifestum lapsum venit in occultam superbiæ, quam habuerat, cognitionem, & defleuit & deleuit vtrumque peccatum; sicque illi lapsu utilis fuit. Idem & David vsu venit, ideoque dicit Psalmo 118. versiculo 71. *Bonum mihi quia humiliasti me, vt discam in iustificaciones tuas*. Carissime mihi Domine stetit, & fateor, sed bonum mihi fuit, quod me humiliaueris, vt discam qua ratione mihi posthac seruiendum sit tibi, nec mihi fidere, Vt dum expertus medicus non potest toti dolori mederi, quod humores maligni & rebelles sint, quos digerere & superare non potest, studet illos exterius euocare, & per exteriores partes propulsare, vt tanto dolorem facilius sanet. Sic & Deus vt curet arrogantem rebelles animas, in graues & exteriores culpas easdem labi permittit, vt se sic agnoscant & humilient, & exteriora deiectione curetur malignis & pestilens ille humor interior. Verbum hoc est, quod facit Deus in Israel vt omni, qui hoc audierit, tinniant timore aures eius. Hæc magnæ sunt Dei punitiones, quæ suo auditu tremere carnes faciunt.

Cum tamen Deus tam benignus & misericors sit, hac tam rigida pœna nec hoc tam infelici & lamentabili medio in hominem non vitur, nisi ante suauioribus & facilioribus mediis vsus sit. Mitur ante alias occasiones, & dulciores medicinas & remedia experitur, vt nos humiliet, aliquando infirmitatē, aliquando contradictionē, & detractionē, aliquando ignominiam, & vt quis honore & dignitate sua exuatur. Dūq; hæc tēporalia nobis humiliadis.

Qui ignorant superbiunt vt corrigantur in graua sape labuntur scelerata.
Mat. 26. 33.

dis non sufficiunt, ad spiritualia recurrit, incipiendo à paruis, & post graues & vehementes tentationes permittendo, talesque, vt nos eo perducatur, vt dubitemus an consentiamus nec ne: vt quis sic aduertat & experiatur, quod ex se nec suis viribus illas vincere non posset, sicque vsupso intelligat & experiatur suam fragilitatem, quamque opus illi sit diuino auxilio, & viribus propriis diffidat, & se humiliet dumque omnibus his remediis non proficitur, accedit aliud illud tam rigidum & carum, vt permittatur homo in letale crimen labi, & à tentatione superari. Tunc superuenit titio ille inferni ignis quo sic tandem iam oculis fractis intelligat homo, quis sit, & se humiliet, quod ante clementia facere noluit.

Ex prædictis facile cuius intelligere erit, quanti interfit nostra humiles esse, nec nobis fidere, nec præsumere. Vt sic quisque se excutiat, & videat, qua ratione occasione vt se humiliet, à Deo immittis vtatur, qui vt pater & medicus, clemens ea prius vsurpat, ne postea medicus illis rigidis & tam caris opus sit. Castiga me Domine castigatione paterna, sana superbiam laboribus, infirmitatibus, ignominis & iniuriis, & cuiuscunq; generis volueris, humiliationibus, nec permitte me in mortale peccatum labi. Da diabolo veniam, vt me tangat in honore, sanitate & bonis, & me alterum faciat Iob: *Veruntamen animam meam serua.* Sic tamen ne te Domine à me separares, nec permittas me à te separari, hoc enim modo nulla tribulatio, quæ mihi aduenerit, me damnabit; sed potius mihi proderit ad humilitatem parandam, quantopere delectaris.

CAPVT XL.

Supra dicta aliquot exemplis confirmantur.

NARRANT Seuerus Sulpitius & Sulpicius in vita S. Seuerini Abbatis, de

sancto quodam viro virtutibus & miraculis claro, quod ægros sanauerit, dæmonia ex corporibus eiecisset, & alia miranda fecerit. Quam ob causam ex omnibus orbis partibus, ad eum visendum accurrebant magnates & Episcopi, qui magnū bonū ducebant, si vestitum eius tangere, & ab eo accipere benedictionem liceret. Sentiebat sanctus ob hæc animum eius vanitatem aliquam incipere intrare. Et partim aduertens quod populi concursus impedire nequiret, partim quod se importunitate vanarum harum cogitationum expedire non posset, multum dolebat & affligebatur. Quodam die orationi se dans multa cum instantia à Deo petebat, vt remedium aliquod huic tentationi adferret: & vt in humilitate persistere posset, permitteret diabolo, vt corpus eius intraret ad aliquod tempus, & vt alios ab eo possessos vexaret. Exaudit Deus eius orationem, & ingreditur illum diabolus, & horrore & admiratione dignum erat, eum, cui paulo ante possessi à dæmonibus adducebantur, vt eos curaret, videre nunc cathenis vincitum & possessum & furentem, & duci ad alios, vt exorcizaretur, & de eo fieret, quod solet similibus contingere. Sicque habitus fuit quinque menses, quibus finitis sanatus & liberatus fuit, non solum à diabolo, qui corpus eius intrauerat, sed & à superbia & vanitate, quæ animam eius subierat.

Simile refert Surius exemplum, dicitque S. Abbatem Seuerinum in suo monasterio habuisse tres monachos arrogantes, & superbia vanitateque infectos: cuius eos quidem monuerat, sed ipsi in malo perseverabant. Sanctus, cui nihil tam cordi erat, quam vt se corrigerent & essent humiles, cum lachrymis Deum precabatur, illos corripere, & manu sua castigaret, vt vel sic se emendarent & humiliarent. Et antequam ab oratione desisteret; permisit Deus, vt tres diaboli illos intrarent & vexarent, & illi clamoribus, sitam proderent superbiam & cordis tumorem. Pœna sane culpæ propor-

Surius 8. die Ianuarii.

Sanctus à dæmone obsessi obtinuit vt humiliaretur.

Surius, vs supra.

Superbi à dæmone obsidentur & emendantur.